

Врз основа на член 24, став (1), точка 1, алинеја 7 и член 29 став (1) од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр.96/18), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија на седницата одржана на 28 март 2019 година, донесе

ТАРИФЕН СИСТЕМ ЗА ПРОДАЖБА НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Со овој Тарифен систем за продажба на топлинска енергија (во понатамошниот текст: Тарифен систем) се определува начинот на формирање на тарифите за регулираните услуги определени со примена на Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги, а особено се уредуваат:

- 1) критериуми за определување на категории на потрошувачи,
- 2) пресметковни елементи за утврдување на надоместок за топлинска енергија помеѓу вршителот на енергетската дејност регулирано производство, дистрибуција на топлинска енергија и снабдување со топлинска енергија,
- 3) пресметковни елементи за утврдување на надоместокот за топлинска енергија и ангажираната топлинска моќност помеѓу вршителот на енергетската дејност снабдување со топлинска енергија (во понатамошниот текст: снабдувач) и потрошувачите на топлинска енергија (во понатамошниот текст: потрошувач),
- 4) основи и начин на формирање на тарифни ставови и нивна примена врз пресметковните елементи,
- 5) распределба на надомест на мерно место.

Дефиниции

Член 2

Одделните изрази употребени во овој Тарифен систем го имаат следното значење:

- 1) „ангажирана топлинска моќност“ е топлинска моќност што е ангажирана на ниво на мерно место која се определува по пат на пресметка дефинирана во овој Тарифен систем,
- 2) „делбена единица“ е податок врз основа на кој се врши распределбата на надоместокот на ниво на мерно место (грејна површина, ангажирана моќност, импулс/единица од распределувач на топлинска енергија, топлинска енергија од индивидуален мерен уред),
- 3) „категија на потрошувачи домаќинство“ е потрошувач што набавува топлинска енергија за потребите во домаќинството, но не и за потребите на комерцијалните дејности,
- 4) „категија на потрошувачи образование“ е потрошувач што набавува топлинска енергија за потребите во основните и средните училишта и градинките,
- 5) „категија на потрошувачи останати“ се потрошувачи кои што не припаѓаат на категориите потрошувачи домаќинство или образование,
- 6) „грејна инсталација на потрошувач“ е дел од системот која се надоврзува на топлинската станица, односно грејната инсталација на објектот и служи за оддавање на топлинската енергија кај потрошувачот,

- 7) „оператор на систем за дистрибуција на топлинска енергија“ е друштво кое што врши дејност дистрибуција на топлинска енергија и управува со системот за дистрибуција на топлинска енергија и е одговорен за работењето на системот за дистрибуција, неговото одржување, развој и за обезбедување долгорочна способност на системот за задоволување на разумните потреби за дистрибуција на топлинска енергија, не вклучувајќи го снабдување со топлинска енергија,
- 8) „инсталирана топлинска моќност“ е топлинска моќност на грејните тела кои се инсталирани на ниво на мерно место, односно потрошувач во согласност со термотехничкиот проект,
- 9) „корисник на системот за дистрибуција“ е физичко или правно лице кое го користи системот за дистрибуција заради преземање и предавање на топлинска енергија за греење,
- 10) „метод на распределба“ начин на распределба на надоместокот на мерно место кај потрошувачите на мерното место и истиот може да се распредели по грејна површина, анагажирана моќност, единици од распределувач на топлинска енергија, топлинска енергија од мерен уред,
- 11) „мерно место“ е место каде е лоциран мерниот уред за топлинска енергија,
- 12) „мерило на топлинска енергија“ е мерен уред за мерење на испорачаната топлинска енергија на мерното место,
- 13) „производител на топлинска енергија“ е сопственик или има право на користење и управува со работата на постројка за производство на топлинска енергија, носител на лиценца за вршење на енергетска дејност производство на топлинска енергија, врши продажба на топлинска енергија на операторот на системот за дистрибуција на топлинска енергија на кој е приклучен
- 14) „приклучок на системот за дистрибуција“ е функционална врска на цевководи, опрема и уреди со која објектите и инсталациите на корисникот се поврзуваат на системот за дистрибуција,
- 15) „потрошена топлинска енергија“ е испорачана топлинска енергија регистрирана на мерилото на топлинска енергија, односно пресметана топлинска енергија во случаите определени со овој тарифен систем, и е основа за пресметка на надоместокот за топлинска енергија,
- 16) „потрошувач на топлинска енергија“ е субјект кој што набавената топлинска енергија ја користи за сопствена потрошувачка, вклучувајќи го и операторот за дистрибуција кога купува топлинска енергија заради покривање на загубите во соодветниот систем и производителите на топлинска енергија за сопствена потрошувачка,
- 17) „распределба на надоместокот за топлинска енергија“ е утврдување на надомест за топлинска енергија на ниво на потрошувач за мерни места каде што за повеќе потрошувачи мерењето се врши преку еден мерен уред за топлинска енергија,
- 18) „распределувач на надоместокот за топлинска енергија“ е уред кој служи за одредување на локалното распределување на топлинската енергија измерена на мерно место каде што за повеќе потрошувачи мерењето се врши преку еден заеднички мерен уред,
- 19) „регулиран производител на топлинска енергија“ е вршител на регулирана енергетска дејност производство на топлинска енергија и има обврска за обезбедување на јавна услуга производство на топлинска енергија за потребите на потрошувачите и за обезбедување на енергија за покривање на загубите во системот, системска резерва и системски услуги за одржување на потребни работни параметри во рамките на системот за топлинска енергија на којшто е приклучен,
- 20) „снабдувач на топлинска енергија“ е вршител на регулирана енергетска дејност снабдување со топлинска енергија и има обврска континуирано и квалитетно да ги снабдува потрошувачите со топлинска енергија во согласност со правилата за снабдување со топлинска енергија,
- 21) „систем за топлинска енергија за греење“ е целина од енергетски објекти, постројки, уреди и инсталации меѓусебно поврзани така што претставуваат единствен технички систем за производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење,
- 22) „систем за дистрибуција на топлинска енергија“ е енергетски систем за дистрибуција на

топлинска енергија на определено подрачје или дел од подрачје на единица на локалната самоуправа,

- 23) „тарифен модел“ е модел за пресметка на тарифни ставови,
- 24) „тарифен елемент“ е пресметковен елемент по кој што се определува надоместокот за топлинска енергија и за кој што се утврдуваат тарифни ставови,
- 25) „тарифен став“ е цена на услугата што ја обезбедуваат вршителите на регулирани енергетски дејности која во денари ја изразува вредноста на поединечниот тарифен елемент во рамките на определена тарифна категорија, одобрен со Одлука од страна на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија,
- 26) „топлинска подстанција“ - дел од системот кој се надоврзува на системот за дистрибуција и служи за регулација на влезните параметри на топлата вода во објектот на корисникот и мерење на испорачаната топлинска енергија.

Категории на потрошувачи

Член 3

- (1) Потрошувачите се распределуваат во следниве категории на потрошувачи:
  - 1) домаќинства,
  - 2) образование, и
  - 3) останати.
- (2) Во категоријата на потрошувачи „домаќинства“ се потрошувачи кои топлинската енергија ја користат за греење на станбениот простор наменет исклучиво за домување.
- (3) Во категоријата на потрошувачи „образование“ се потрошувачи кои топлинската енергија ја користат за греење на просториите во основните и средните училишта, како и градинките.
- (4) Во категоријата на потрошувачи останати се сите останати потрошувачи кои не припаѓаат на категоријата домаќинства и категоријата образование.
- (5) Релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите на потрошувачи се утврдува да изнесува:

Домаќинства : Образование : Останати = 1,0 : 1,0 : 1,4

Член 4

По исклучок на член 3 од овој Тарифен систем, во услови на исклучителни и специфични случаи и состојби, ограниченост на можностите за примена на тарифните категории и нивниот релативен однос, Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија (во понатамашниот текст: Регулаторна комисија за енергетика) може да примени различни категории на потрошувачи и односи на тарифни ставови.

Тарифни елементи

Член 5

Тарифни елементи врз основа на кои што се определува надоместокот за топлинска енергија се:

- 1) ангажирана топлинска моќност (kW), и
- 2) потрошена топлинска енергија (kWh).

Тарифни ставови

Член 6

- (1) Тарифни ставови врз основа на кои што се наплатува надоместокот за топлинска енергија се:
  - 1) тарифа за ангажирана топлинска моќност (денари/kW/год) и

- 2) тарифа за потрошена топлинска енергија (денари/kWh).
- (2) Тарифните ставови се дефинираат за следните два режима на работа:
  - 1) редовна испорака на топлинска енергија и
  - 2) пробно греење
- (3) Тарифните ставови се дефинираат одделно за регулиран производител, оператор на системот за дистрибуција на топлинска енергија (во понатамошниот текст: оператор на системот за дистрибуција), снабдувач со топлинска енергија (во понатамошниот текст: снабдувач) и потрошувач на топлинска енергија (во понатамошниот текст: потрошувач).
- (4) Регулаторната комисија за енергетика ги утврдува тарифните ставови во согласност со Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги.
- (5) Тарифните ставови за пробно греење се еднакви со тарифните ставови на снабдувачот за редовна испорака на топлинска енергија.

Трошоци за исклучување и повторно приклучување на потрошувачите од/на грејната инсталација на објектот

Член 7

- (1) Потрошувачите кои бараат да се исклучат или приклучат од/на грејната инсталација на објектот, ги имаат следните трошоци:
  - 1) фиксни трошоци по интервенција (денари),
  - 2) трошоци за материјал и работна рака за исклучување по грејно тело (денари),
  - 3) трошоци за материјал и работна рака за приклучување по грејно тело (денари),
  - 4) трошоци за испуштање на ХПВ во сезона - топла вода (денари/м³),
  - 5) трошоци за испуштање на ХПВ вон сезона - ладна вода (денари/м³).
- (2) Регулаторната комисија за енергетика ги одобрува актите на снабдувачот со кој што се утврдуваат трошоците од став 1 на овој член, кои снабдувачот е обврзан да ги објави на својата веб страна.
- (3) Трошоците за потрошувачите кои присилно се исклучени од/на грејната инсталација на објектот, а при исклучувањето не се наплатени трошоците за исклучување, при повторно приклучување, потрошувачите се задолжуваат со трошоците за исклучување и приклучување.

Трошоци за вршење на други услуги од страна на снабдувачот по барање на потрошувач

Член 8

Регулаторната комисија за енергетика ги одобрува актите на снабдувачот со кој што се наплатуваат следниве услуги:

- 1) контрола на инсталираната моќност (денари/потрошувач),
- 2) контрола на грејната површина (денари/потрошувач),
- 3) контрола на исклучените потрошувачи (денари/потрошувач),
- 4) отчитување на распределувачите (денари/распределувач) и
- 5) распределба на надоместокот за топлинска енергија на ниво на потрошувач (денари/потрошувач).

II. ДЕФИНИРАЊЕ НА ТАРИФНИ СТАВОВИ

Вкупен надомест

Член 9

- (1) Вкупниот надоместок за произведена топлинска енергија на Регулираниот производител, надоместокот за системски услуги и системска резерва, надоместокот за превземената топлинска енергија од производители на топлинска енергија, надоместокот за услугата дистрибуција на топлинска енергија и надоместокот за услугата снабдување со топлинска енергија, се определени согласно Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги.
- (2) Овие надоместоци претставуваат основа за дефинирање на тарифните ставови кои се предмет на овој Тарифен систем.

1. Тарифни ставови на ниво на регулиран производител

Вкупен надомест за произведена топлинска енергија

Член 10

Вкупниот надоместок за произведена топлинска енергија на Регулираниот производител се состои од надоместок за системски услуги и системска резерва и надоместок за произведена топлинска енергија:

$$N_{rpr} = N_{rprs} + N_{rprrt}$$

N_{rpr}	- вкупен надоместок за произведена топлинска енергија на ниво на регулиран производител,	[денари]
N_{rprs}	- надоместок за системски услуги и системска резерва на регулиран производител,	[денари]
N_{rprrt}	- надоместок за произведена топлинска енергија.	[денари]

Надоместокот за системски услуги и системска резерва

Член 11

- (1) Надоместокот за системски услуги и системска резерва на регулираниот производител се определува на годишно ниво од страна на Регулаторната комисија за енергетика, во согласност со Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги.
- (2) Надоместок за системски услуги и системска резерва, регулираниот производител го фактурира на операторот на системот за дистрибуција на 12 месечни рати.

$$N_{rprsm} = \frac{N_{rprs}}{12}$$

N_{rprsm}	- месечен надоместокот за системски услуги и системска резерва на регулираниот производител кој врши енергетска дејност регулирано производство на топлинска енергија за греење,	[ден/месец]
N_{rprs}	- годишен надоместок за системски услуги и системска резерва на регулиран производител.	[ден/година]

Надоместокот за произведена топлинска енергија на регулираниот производител

Член 12

- (1) Надоместокот за произведена топлинска енергија на регулираниот производител се определува на годишно ниво од страна на Регулаторната комисија за енергетика, во согласност со Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги.

- (2) Надоместокот за произведена топлинска енергија регулираниот производител го фактурира на операторот на системот за дистрибуција преку тарифниот став за топлинска енергија изразен во денари/kWh.

Тарифен став за произведена топлинска енергија на регулираниот производител

Член 13

Тарифниот став за произведена топлинска енергија (денари/kWh) на ниво на Регулиран производител, се одредува на следниов начин:

$$C_{rppt} = \frac{N_{rppt}}{E_{rpr}}$$

- C_{rppt} - тарифен став за произведена топлинска енергија на ниво на регулиран производител, [денари/kWh]
- N_{rppt} - надоместок за произведена топлинска енергија од регулиран производител, [денари]
- E_{rpr} - произведена топлинска енергија од регулиран производител. [kWh]

2. Тарифни ставови на ниво на дистрибутер

Надоместок за услуга дистрибуција на топлинска енергија

Член 14

- (1) Надоместокот за услугата дистрибуција на топлинска енергија на операторот на системот за дистрибуција се определува на годишно ниво од страна на Регулаторната комисија за енергетика, во согласност со Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги.
- (2) Надоместокот за услугата дистрибуција на топлинска енергија на ниво на дистрибутер, од став 1 на овој член, операторот на системот за дистрибуција го фактурира на снабдувачот на 12 месечни рати.

$$N_{odsm} = \frac{N_{ods}}{12}$$

- N_{odsm} - месечен надоместок за услугата дистрибуција на топлинска енергија [ден/месец]
- N_{ods} - годишен надоместок за услугата дистрибуција на топлинска енергија [ден/година]

Цена за произведена топлинска енергија од други производители на топлинска енергија

Член 15

- (1) Операторот на системот за дистрибуција на топлинска енергија е должен да ја откупува топлинската енергија испорачана од производителите на топлинска енергија во системот за дистрибуција, доколку цената на топлинската енергија понудена од производителот е пониска од регулираната цена за топлинската енергија од регулираниот производител.
- (2) Начинот на определување на цената по која операторот на системот за дистрибуција на топлинска енергија ја откупува топлинската енергија произведена од производители на топлинска енергија се уредува со Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги.

Тарифен став по кој операторот на системот за дистрибуција ја продава топлинската енергија на снабдувачите

Член 16

- (1) Тарифниот став по кој операторот на системот за дистрибуција на топлинска енергија ја продава топлинската енергија на снабдувачите се пресметува на следниот начин:

$$C_{dtv} = \frac{NAD_{te} + L_{te}}{Q_{isp}}$$

- C_{dtv} - тарифен став по кој операторот на системот за дистрибуција ја продава топлинската енергија на снабдувачите, [денари/kWh]
- NAD_{te} - надоместок за набавка на топлинска енергија, [денари]
- L_{te} - надоместок за покривање на загубите во системот за дистрибуција, [денари]
- Q_{isp} - испорачани количини на топлинска енергија на излез од системот за дистрибуција. [kWh]

- (2) Тарифниот став по кој што операторот на системот за дистрибуција ја продава топлинска енергија на снабдувачите се определува согласно надоместокот за набавка на топлинска енергија, надоместокот за покривање на загубите во системот за дистрибуција како и испорачаните количини на топлинска енергија на излез од системот за дистрибуција.
- (3) Надоместокот за набавка на топлинска енергија и надоместокот за покривање на загубите во системот за дистрибуција се утврдуваат согласно Правилникот за утврдување цените на топлинска енергија и системски услуги.
- (4) Просечната цена по која што операторот на системот за дистрибуција ја набавува топлинската енергија од регулираниот производител на топлинска енергија и производителите на топлинска енергија се пресметува како пондерирана цена одредена врз основа на процентуалните удели на енергијата од регулираниот производител и енергијата од другите производители.

Надоместок за испорачана топлинска енергија на ниво на мерно место

Член 17

Надоместокот за испорачаната топлинска енергија кој операторот на системот за дистрибуција го фактурира на снабдувачите се пресметува на следниот начин:

$$N_{te} = C_{dsv} \cdot Q_{isp}$$

- N_{te} - надоместок за испорачана топлинска енергија на ниво на мерно место [денари]
- C_{dsv} - тарифен став по кој операторот на системот за дистрибуција ја продава топлинската енергија на снабдувачите [денари/kWh]
- Q_{isp} - збир на испорачана топлинска енергија на сите мерни места [kWh]

Вкупен надоместок кој операторот на системот за дистрибуција го фактурира на снабдувачите

Член 18

Вкупниот надоместок кој операторот на системот за дистрибуција го фактурира на снабдувачите се пресметува на следниот начин:

$$N_{dvk} = N_{rprs} + N_{te} + N_{ods}$$

N_{dvk}	- вкупен надоместок кој операторот на системот за дистрибуција го фактурира на снабдувачот	[денари]
N_{rprs}	- надоместокот за системски услуги и системска резерва	[денари]
N_{te}	- надоместокот за испорачана топлинска енергија на ниво на мерно место	[денари]
N_{ods}	- надоместок за услуга дистрибуција на топлинска енергија	[денари]

Надоместок за услуга снабдување со топлинска енергија

Член 19

Надоместокот за услугата снабдување со топлинска енергија на снабдувачот се определува на годишно ниво од страна на Регулаторната комисија за енергетика, во согласност со Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги.

Вкупен надоместок кој снабдувачот го фактурира на потрошувачите

Член 20

Вкупниот надоместок кој снабдувачот го фактурира на потрошувачите се пресметува на следниот начин:

$$N_{svk} = N_{rprs} + N_{te} + N_{ods} + N_s$$

N_{svk}	- вкупен надоместок кој снабдувачот го фактурира на потрошувачите,	[денари]
N_{rprs}	- надоместокот за системски услуги и системска резерва,	[денари]
N_{te}	- надоместокот за испорачана топлинска енергија на ниво на мерно место,	[денари]
N_{ods}	- надоместок за услуга дистрибуција на топлинска енергија,	[денари]
N_s	- надоместок за услуга снабдување со топлинска енергија.	[денари]

3. Тарифни ставови на ниво на мерно место

Вкупен надоместок за топлинска енергија од сите мерни места

Член 21

Вкупниот надоместок за топлинска енергија од сите мерни места е еднаков на вкупниот надоместок кој снабдувачот го фактурира на потрошувачите:

$$\sum N_{mm} = N_{svk}$$

$\sum N_{mm}$	- вкупен надоместок за топлинска енергија од сите мерни места	[денари]
---------------	---	----------

Член 22

Вкупниот надоместок за топлинска енергија од сите мерни места се состои од два дела:

- 1) надоместок за ангажирана топлинска моќност и
- 2) надоместок за потрошена топлинска енергија.

$$\begin{aligned}\sum N_{mm} &= \sum N_{mmam} + \sum N_{mmte} \\ \sum N_{mmam} &= N_{rprs} + N_{ods} + N_s \\ \sum N_{mmte} &= N_{te}\end{aligned}$$

$\sum N_{mmam}$	- вкупен надоместок за ангажирана топлинска моќност од сите мерни места,	[денари]
$\sum N_{mmte}$	- вкупен надоместок за топлинска енергија од сите мерни места	[денари]

Тарифен став за ангажирана топлинска моќност на ниво на мерно место

Член 23

- (1) Со релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите на потрошувачи, согласно член 3 став (5) од овој Тарифен систем, се утврдува:
  - 1) тарифен став за ангажирана топлинска моќност [денари/kW] на ниво на мерно место за категоријата домаќинства,
  - 2) тарифен став за ангажирана топлинска моќност [денари/kW] на ниво на мерно место за категоријата образование, и
  - 3) тарифен став за ангажирана топлинска моќност [денари/kW] на ниво на мерно место за категоријата останати.
- (2) Тарифните ставови за ангажирана топлинска моќност [денари/kW] на ниво на мерно место од став (1) на овој член, се пресметуваат на следниов начин:

$$\sum N_{mmam} = C_{mmamd} \cdot \sum W_{mmd} + C_{mmamb} \cdot \sum W_{mmb} + C_{mmamo} \cdot \sum W_{mmo}$$

$$C_{mmamd} = \frac{\sum N_{mmam}}{\sum W_{mmd} + 1,0 \cdot \sum W_{mmb} + 1,4 \cdot \sum W_{mmo}}$$

$$C_{mmamb} = 1,0 \cdot C_{mmamd}$$

$$C_{mmamo} = 1,4 \cdot C_{mmamd}$$

C_{mmamd}	- тарифен став за ангажирана топлинска моќност за категорија домаќинства на ниво на мерно место,	[денари/kW]
C_{mmamb}	- тарифен став за ангажирана топлинска моќност за категорија образование на ниво на мерно место,	[денари/kW]

C_{mmamd}	- тарифен став за ангажирана топлинска моќност за категорија останати на ниво на мерно место,	[денари/kW]
$\sum W_{mmd}$	- вкупно ангажирана топлинска моќност од категорија домаќинства од сите мерни места,	[kW]
$\sum W_{mmb}$	- вкупно ангажирана топлинска моќност од категорија образование од сите мерни места,	[kW]
$\sum W_{mmo}$	- вкупно ангажирана топлинска моќност од категорија останати од сите мерни места.	[kW]

Тарифен став за потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место

Член 24

- (1) Со релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите на потрошувачи, согласно член 3 став (5) од овој Тарифен систем, се утврдува:
- 1) тарифен став за топлинска енергија [денари/kWh] на ниво на мерно место за категоријата домаќинства,
  - 2) тарифен став за топлинска енергија [денари/kWh] на ниво на мерно место за категоријата образование, и
  - 3) тарифен став за топлинска енергија [денари/kWh] на ниво на мерно место за категоријата останати.
- (2) Тарифните ставови за потрошена топлинска енергија [денари/kWh] на ниво на мерно место од став (1) на овој член, се пресметуваат на следниов начин:

$$\sum N_{mmte} = C_{mmtd} \cdot \sum E_{mmd} + C_{mmteb} \cdot \sum E_{mmb} + C_{mmteo} \cdot \sum E_{mmo}$$

$$C_{mmtd} = \frac{\sum N_{mmte}}{\sum E_{mmd} + 1,0 \cdot \sum E_{mmb} + 1,4 \sum E_{mmo}}$$

$$C_{mmteb} = 1,0 \cdot C_{mmtd}$$

$$C_{mmteo} = 1,4 \cdot C_{mmtd}$$

C_{mmtd}	- тарифен став за потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место за категоријата потрошувачи домаќинства,	[денари/kWh]
C_{mmteb}	- тарифен став за потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место за категоријата потрошувачи образование,	[денари/kWh]
C_{mmteo}	- тарифен став за потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место за категоријата потрошувачи останати,	[денари/kWh]
$\sum E_{mmd}$	- вкупно потрошена топлинска енергија од категорија потрошувачи домаќинства од сите мерни места,	[kWh]
$\sum E_{mmb}$	- вкупно потрошена топлинска енергија од категорија потрошувачи образование од сите мерни места,	[kWh]
$\sum E_{mmo}$	- вкупно потрошена топлинска енергија од категоријата потрошувачи останати од сите мерни места.	[kWh]

III. НАДОМЕСТОК НА МЕРНО МЕСТО

1. Пресметка на надоместок на мерно место

Член 25

- (1) Надомест на мерно место се состои од:
- 1) надоместок за ангажирана топлинска моќност, и
  - 2) надоместок за потрошена топлинска енергија.
- (2) Снабдувачот е должен, по добиените податоци од страна на операторот на системот за дистрибуција за испорачаната топлинска енергија на ниво на мерно место, да го пресмета надоместокот за топлинска енергија на ниво на потрошувач.

Надоместок на мерно место за категорија домаќинства

Член 26

Надомест на мерно место за категоријата домаќинства се пресметува на следниот начин:

$$N_{mmd} = W_{mmd} \cdot C_{mmamd} + E_{mmd} \cdot C_{mmtd}$$

N_{mmd}	- надоместок на мерно место за категорија потрошувачи домаќинства,	[денари/kWh]
W_{mmd}	- ангажирана топлинска моќност на мерно место од категорија потрошувачи домаќинства,	[kW]
C_{mmamd}	- тарифен став за ангажирана топлинска моќност на мерно место од категорија потрошувачи домаќинства,	[денари/kW]
E_{mmd}	- потрошена топлинска енергија на мерно место од категорија потрошувачи домаќинства,	[kWh]
C_{mmtd}	- тарифен став за потрошена топлинска енергија на мерно место од категорија потрошувачи домаќинства.	[денари/kWh]

Надоместок на мерно место за категорија образование

Член 27

Надоместокот на мерно место за категорија образование се пресметува на следниот начин:

$$N_{mmb} = W_{mmb} \cdot C_{mmamb} + E_{mmb} \cdot C_{mmteb}$$

N_{mmb}	- надоместок на мерно место за категорија потрошувачи образование,	[денари/kWh]
W_{mmb}	- ангажирана топлинска моќност на мерно место од категорија потрошувачи образование,	[kW]
C_{mmamb}	- тарифен став за ангажирана топлинска моќност на мерно место од категорија потрошувачи образование,	[денари/kW]
E_{mmb}	- потрошена топлинска енергија на мерно место од категорија потрошувачи образование,	[kWh]
C_{mmteb}	- тарифен став за потрошена топлинска енергија на мерно место од категорија потрошувачи образование.	[денари/kWh]

Надоместок на мерно место за категорија останати

Член 28

Надомест на мерно место за категорија – останати се пресметува на следниот начин:

$$N_{mmo} = W_{mmo} \cdot C_{mmamo} + E_{mmo} \cdot C_{mmteo}$$

N_{mmo}	- надоместок на мерно место за категорија потрошувачи останати,	[денари]
W_{mmo}	- ангажирана топлинска моќност на мерно место од категорија потрошувачи останати,	[kW]
C_{mmamo}	- тарифен став за ангажирана топлинска моќност на мерно место од категорија потрошувачи останати,	[денари/kW]
E_{mmo}	- потрошена топлинска енергија на мерно место од категорија потрошувачи останати,	[kWh]
C_{mmteo}	- тарифен став за потрошена топлинска енергија на мерно место од категорија потрошувачи останати.	[денари/kWh]

Определување на потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место

Член 29

- (1) Потрошената топлинска енергија на ниво на мерно место, според која се пресметува надоместокот за топлинска енергија, се определува на еден од следните начини:
  - 1) со отчитана топлинска енергија на мерниот уред, или
  - 2) со пресметка на топлинската енергија според топлинската моќност, согласно член 32 од овој Тарифен систем, а се применува во случај на неисправен мерен уред, ако потрошувачот нема вградено мерен уред или ако од било кои причини, не е прочитана регистрираната топлинска енергија на мерниот уред.
- (2) Доколку отчитаната топлинска енергија на мерниот уред се однесува за период пократок од пресметковниот период за кој се пресметува надоместокот, тогаш за останатиот период до крајот на пресметковниот период топлинската енергија за фактурирање се допресметува на следниот начин:

$$E_g = \frac{E_{mer}}{z} \cdot \frac{(20 - T_1) \cdot H_1}{(20 - T_2) \cdot H_2} \cdot z_g$$

E_g	- допресметана енергија,	[kWh]
E_{mer}	- регистрирана топлинска енергија на мерниот уред,	[kWh]
z	- број на денови на реално читање,	
z_g	- број на денови во период на допресметување,	
T_1	- средна надворешна температура на воздухот за период на допресметување,	[°C]
T_2	- средна надворешна температура на воздухот за период на реално читање,	[°C]

- H_1 - просечно дневно саати на работа на топлана во период на допресметување, [h]
- H_2 - просечно дневно саати на работа на топлана за период на реално читање. [h]

- (3) При пробно греење, потрошената топлинска енергија се утврдува како пресметана топлинска енергија според инсталираната топлинска моќност. Во пресметката на потрошената топлинската енергија според топлинска моќност се користи надворешна температура за периодот на пробно греење, согласно Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги.

Ограничување на потрошувачката на енергија на мерно место во услови кога регулацијата на испораката за мерно место ја врши операторот на системот за дистрибуција

Член 30

- (1) Во повеќестанбените објекти, каде што регулацијата на испорака на топлинска енергија се врши од страна на операторот на системот за дистрибуција, испорачаната топлинска енергија по метар квадратен на мерното место за грејната сезона не треба да биде поголема од прогнозираната топлинска енергија по метар квадратен за мерното место, во услови кога е остварена повисока просечна надворешна температура на воздухот од прогнозираната за грејната сезона.
- (2) Доколку се испорача поголема топлинска енергија од дефинираната во став (1) од овој член Регулаторната комисија за енергетика има право да побара од операторот на системот за дистрибуција таа енергија да не ја земе во предвид при изготвување на фактурите за порамнување, а трошокот за оваа енергија ќе биде на товар на субјектот кој што ја врши регулацијата.

Распределба на потрошената топлинска енергија кога на едно мерно место има две тарифни категории на потрошувачи

Член 31

- (1) Кога на едно мерно место има две тарифни категории на потрошувачи, кај кои има вградено распределувачи или индивидуален мерен уред, распределбата на потрошената топлинска енергија по категорија на потрошувачи се врши на следниот начин:

$$E_{mm,g} = E_{mer} \cdot \frac{E_g}{E_{mm}}$$

- $E_{mm,g}$ - потрошена топлинска енергија од сите потрошувачи од иста категорија [kWh]
- E_{mer} - регистрирана топлинска енергија на мерниот уред, [kWh]
- E_g - делбени единици регистрирани од распределувачите или индивидуалните мерни уреди на сите потрошувачите од иста категорија приклучени на мерното место,
- E_{mm} - вкупно делбени единици регистрирани од распределувачите или индивидуалните мерни уреди на сите категории на потрошувачи приклучени на мерното место.

- (2) Кога на едно мерно место има две тарифни категории на потрошувачи, кај кои нема вградено

распределувачи, распределбата на потрошената топлинска енергија по категорија на потрошувачи се врши на следниот начин:

$$E_{mm,g} = E_{mer} \cdot \frac{W_g}{W_{mm}}$$

$E_{mm,g}$	- потрошена топлинска енергија од сите потрошувачи од иста категорија	[kWh]
E_{mer}	- регистрирана топлинска енергија на мерниот уред,	[kWh]
W_g	- ангажирана топлинска моќност на сите потрошувачите од иста категорија приклучени на мерното место,	[kW]
W_{mm}	- вкупната ангажирана топлинска моќност на сите потрошувачи приклучени на мерното место.	[kW]

Пресметка на потрошената топлинска енергија преку топлинска моќност

Член 32

Потрошената топлинска енергија со пресметка преку топлинска моќност се определува на следниот начин:

$$E_{pre} = W_{an} \cdot \frac{(20 - t_{nsr})}{(20 - t_{npr})} \cdot H$$

E_{pre}	- пресметана топлинска енергија за разгледуваниот период,	[kWh]
W_{an}	- ангажирана топлинска моќност за разгледуваниот период,	[kW]
t_{nsr}	- средна надворешна температура во разгледуваниот период од хидрометеоролошки завод,	[°C]
t_{npr}	- надворешна проектна температура, (за Скопје -15°C),	[°C]
H	- часови на работа на котлите за производство на топлинска енергија во разгледуваниот период.	[h]

Ангажирана топлинска моќност

Член 33

- (1) Ангажираната топлинска моќност кај објектите кои што првпат се приклучуваат кон системот за дистрибуција е еднаква на инсталираната моќност на објектот согласно термотехничкиот проект, за првата грејна сезона.
- (2) Пред почетокот на секоја грејна сезона снабдувачот врши контрола на ангажираната топлинска моќност на мерно место, со следење на потрошувачката на енергија во изминатата грејна сезона и доколку е потребно врши корекција на ангажираната моќност за следната грејна сезона.
- (3) За секое мерно место се пресметува коефициент на потрошувачка за изминатата грејна сезона на следниот начин:

$$K_p = \frac{E_{pot,t-1}}{E_{pre,t-1}}$$

K_p	- коефициент на потрошувачка на мерно место за изминатата грејна сезона,	[kW]
$E_{pot,t-1}$	- потрошена топлинска енергија во изминатата грејна сезона,	[kWh]

$E_{pre,t-1}$ - пресметана топлинска енергија за изминатата грејна сезона. [kWh]

Топлинската енергија на мерно место за изминатата грејна сезона се пресметува на следниот начин:

$$E_{pre,t-1} = W_{an,t-1} \cdot \frac{(20 - t_{nsr,t-1})}{(20 - t_{npr,t-1})} \cdot H_{t-1}$$

$W_{an,t-1}$ - ангажирана топлинска моќност на мерното место во изминатата грејна сезона, [kW]

$t_{nsr,t-1}$ - средна надворешна температура за изминатата грејна сезона од хидрометеоролошки завод, [°C]

t_{npr} - надворешна проектна температура, (за Скопје -15°C), [°C]

H - часови на работа на котлите за производство на топлинска енергија за изминатата грејна сезона. [h]

Промена на ангажираната топлинска моќност

Член 34

- (1) Ангажираната топлинска моќност од изминатата грејна сезона, за следната грејна сезона не се менува доколку коефициент на потрошувачка на мерно место за изминатата грејна сезона е од 0.7 до 1.3.
- (2) Ангажираната топлинска моќност од изминатата грејна сезона, за следната грејна сезона се намалува за 20% доколку коефициент на потрошувачка на мерно место за изминатата грејна сезона е помал од 0.7.
- (3) Ангажираната топлинска моќност од изминатата грејна сезона, за следната грејна сезона се зголемува за 20% доколку коефициент на потрошувачка на мерно место за изминатата грејна сезона е поголем од 1.3.
- (4) Снабдувачот е должен да направи контрола на инсталираната топлинска моќност доколку коефициент на потрошувачка на мерно место за изминатата грејна сезона е >1.5 или < од 0.5.
- (5) Промена на ангажираната топлинска моќност може да се врши и после еден пресметковен период доколку потрошувачот писмено најавил промена на пријавената топлинска моќност за следниот период, а со мерење е утврдено дека ангажира помала топлинска моќност од инсталираната.

2. Задолжување со вкупниот надоместок за ангажирана топлинска моќност и топлинска енергија

2.1 Задолжување со надоместок за ангажирана топлинска моќност на мерно место

Член 35

- (1) Задолжувањето со надоместокот за ангажирана топлинска моќност на мерно место од страна на снабдувачот кон сите категории на потрошувачи кои што имаат обврска да го плаќаат надоместокот за ангажирана топлинска моќност се фактурира на 12 месечни рати.
- (2) По исклучок на став (1) од овој член потрошувачите со поднесување на писмена изјава можат да се задолжуваат со надоместокот за ангажирана топлинска моќност на седум, или на осум месечни рати.
- (3) Распределбата на надоместокот за ангажирана топлинска моќност на мерно место за потрошувачите кои што имаат обврска да го плаќаат надоместокот за ангажирана топлинска моќност, се врши врз основа на грејната површина на потрошувачите или проектна инсталирана моќност за категориите образование, останати и индивидуалните станбени објекти од категоријата домаќинства, без разлика

дали имаат инсталирано мерни уреди за распределба на ниво на потрошувач.

Порамнување на надоместокот за ангажирана топлинска моќност кај потрошувачите кои што се задолжуваат во 12 месечни фактури

Член 36

- (1) Порамнувањето на надоместокот за ангажирана топлинска моќност кај потрошувачите кои што се задолжуваат на 12 месечни фактури се врши на следниот начин:
  - За месеците од август до април, се изготвуваат фактури за авансен надоместок за грејната сезона. Со фактурите за месеците мај, јуни и јули се врши порамнување на надоместокот за ангажирана топлинска моќност во грејната сезона и фактурираниот износ за надоместокот од август до април.
- (2) Месечниот авансен надоместокот за ангажирана топлинска моќност на мерно место за постојните објекти, се пресметува преку ангажирана топлинска моќност на мерното место за претстојната грејна сезона согласно член 34 и соодветниот тарифен став, поделено на 12 месечни рати.
- (3) Месечниот авансен надоместок за ангажираната топлинска моќност за нови објекти, се пресметува како за постојните објекти со тоа што ангажираната моќност е еднаква на инсталираната моќност од термотехничкиот проект на објектот.
- (4) Доколку износот на задолжување е помал или еднаков на авансниот надоместок, целиот износ ќе се одобри во фактурата за месец мај.
- (5) Доколку збирот на задолжениот авансен надоместок за ангажираната топлинска моќност на мерно место во периодот е поголем од надоместокот за ангажирана топлинска моќност во грејната сезона, разликата ќе му биде одобрена за најстарата неплатена фактура, а доколку кај потрошувачот има достасани неплатени фактури или ќе му биде вратена разликата ако сите фактури му се платени.

Порамнување на надоместок за ангажирана топлинска моќност кај потрошувачите кои што се задолжуваат во 8 месечни фактури

Член 37

- (1) Порамнувањето на надоместокот за ангажирана топлинска моќност кај потрошувачите кои што се задолжуваат на 8 месечни фактури се врши на следниот начин:
  - За месеците од август до април, се изготвуваат фактури за авансен надоместок за грејната сезона. Со фактурата за месец мај, се врши порамнување на надоместокот за ангажираната топлинска моќност во грејната сезона и фактурираниот износ за надоместокот од август до април.
- (2) Месечниот авансен надоместокот за ангажирана топлинска моќност на мерно место за постојните објекти, се пресметува преку прогнозираната ангажирана топлинска моќност на мерното место за претстојната грејна сезона согласно член 34 и соодветниот тарифен став, поделено на 8 месечни рати.
- (3) Месечниот авансен надоместок за ангажираната топлинска моќност за нови објекти, се пресметува како за постојните објекти со тоа што ангажираната моќност е еднаква на инсталираната моќност од термотехничкиот проект на објектот.
- (4) Доколку збирот на задолжениот авансен надоместок за ангажираната топлинска моќност на мерно место во периодот е поголем од надоместокот за ангажирана топлинска моќност во грејната сезона, разликата ќе му биде одобрена за најстарата неплатена фактура, а доколку кај потрошувачот има достасани неплатени фактури или ќе му биде вратена разликата ако сите фактури му се платени.

Надоместокот за ангажирана топлинска моќност кај потрошувачите кои што се задолжуваат во 7

месечни фактури

Член 38

- (1) Надоместокот за ангажирана топлинска моќност кај потрошувачите кои што се задолжуваат во 7 месечни фактури, започнува со изготвување на месечна фактура за месец октомври во тековната година и завршува со фактура за месец април во наредната година.
- (2) Кај овој начин на задолжување на потрошувачите со надоместокот за ангажирана топлинска моќност на мерно место, задолжувањето е еднакво со надоместокот за ангажираната топлинска моќност за тековните месеци во грејната сезона.

2.2 Задолжување со надоместокот за топлинска енергија на мерно место

Член 39

- (1) Задолжувањето со надоместокот за топлинска енергија на мерно место од страна на снабдувачот за категорија на потрошувачи домаќинства се фактурира на еден од следните начини:
  - 1) задолжување на 12 месечни фактури,
  - 2) задолжување на 8 месечни фактури,
  - 3) задолжување на 7 месечни фактури.
- (2) Категоријата на потрошувачи домаќинствата, на едно мерно место, можат да се задолжат во 7 месечни фактури единствено со согласност од сите потрошувачи од оваа група на тоа мерно место.
- (3) Потрошувачите од категорија останати, се задолжуваат со надоместокот за топлинска енергија од една грејна сезона во 7 месечни фактури.

Распределба на надоместокот за топлинска енергија на мерно место без распределувачи или индивидуални мерни уреди

Член 40

- (1) Доколку на едно мерно место нема вградено распределувачи или индивидуални мерни уреди, распределувањето на надоместокот на мерно место се врши на следниот начин:
  - 1) За потрошувачи од категоријата домаќинства
    - пропорционално на грејни површини или
    - пропорционално на ангажираната топлинска моќност на ниво на потрошувач, доколку 80% од потрошувачите дадат писмена согласност и
- (2) За потрошувачи од категоријата образование и категоријата останати, според ангажираната топлинска моќност на ниво на потрошувач.

Порамнување на надоместокот со топлинска енергија кај потрошувачите кои што се задолжуваат во 12 месечни фактури

Член 41

- (1) Порамнувањето на надоместокот за топлинска енергија кај потрошувачите кои што се задолжуваат на 12 месечни фактури се врши на следниот начин:
  - За месеците од август до април, се изготвуваат фактури за авансен надоместок за грејната сезона. Со фактурите за месеците мај, јуни и јули се врши израмнување на надоместокот за потрошената топлинска енергија во грејната сезона и фактурираниот износ за надоместокот од август до април.
- (2) Месечниот авансен надоместокот за топлинска енергија на мерно место за постојните објекти, се пресметува преку прогнозираната количина на топлинската енергија на мерното место за

претстојната грејна сезона согласно член 34 и соодветниот тарифен став, поделено на 12 месечни рати.

- (3) Месечниот авансен надоместок за топлинска енергија за нови објекти, се пресметува како за постојните објекти со тоа што ангажираната моќност е еднаква на инсталираната моќност од термотехничкиот проект на објектот.
- (4) Доколку износот на задолжување е помал или еднаков на авансниот надоместок, целиот износ ќе се одобри во фактурата за месец мај.
- (5) Доколку збирот на задолжениот авансен надоместок за топлинска енергија на мерно место во периодот е поголем од надоместокот за потрошената топлинска енергија, разликата ќе му биде одобрена за најстарата неплатена фактура, а доколку кај потрошувачот има достасани неплатени фактури или ќе му биде вратена разликата ако сите фактури му се платени.

Порамнување на надоместокот со топлинска енергија кај потрошувачите кои што се задолжуваат во 8 месечни фактури

Член 42

- (1) Порамнувањето на надоместокот за топлинска енергија кај потрошувачите кои што се задолжуваат на 8 месечни фактури се врши на следниот начин:
  - За месеците од август до април, се изготвуваат фактури за авансен надоместок за топлинска енергија за грејната сезона. Со фактурата за месец мај, се врши израмнување нанадоместокот за потрошената топлинска енергија во грејната сезона од октомври до април, и фактурираниот износ за надоместокот од август до април.
- (2) Месечниот авансен надоместокот за топлинска енергија на мерно место за постојните објекти, се пресметува преку прогнозираната количина на топлинската енергија на мерното место за претстојната грејна сезона согласно член 34 и соодветниот тарифен став, поделено на 8 месечни рати.
- (3) Месечниот авансен надоместок за нови објекти, се пресметува како за постојните објекти со тоа што ангажираната моќност е еднаква на инсталираната моќност од термотехничкиот проект на објектот.
- (4) Доколку збирот на задолжениот авансен надоместокот за топлинска енергија на мерно место во периодот е помал од надоместокот за топлинска енергија за периодот, разликата ќе биде задолжена во фактурата за месецот во кој се изедначуваат задолженијата.
- (5) Доколку збирот на задолжениот авансен надоместокот за топлинска енергија на мерно место во периодот е поголем од надоместокот за топлинска енергија за периодот, разликата ќе му биде одобрена за најстарата неплатена фактура ако потрошувачот има достасани, а неплатени фактури или ќе му биде вратена ако сите достасани фактури му се платени.

Задолжување на потрошувачите со варијабилниот дел од вкупниот надоместокот на мерно место во 7 месечни фактури

Член 43

- (1) Задолжувањето со надоместокот за топлинска енергија на мерно место за топлинска енергија во 7 месечни фактури, започнува со изготвување на месечна фактура за месец октомври во тековната година и завршува со фактура за месец април во наредната година.
- (2) Кај овој начин на задолжување на потрошувачите со надоместокот за топлинска енергија на мерно место, задолжувањето е еднакво со надоместокот за топлинска енергија.

Писмена изјава за утврдување на начинот на задолжување со надоместок за топлинска енергија

Член 44

- (1) Заради утврдување на начинот на задолжување на домаќинствата, потрошувачите можат да поднесат писмена Изјава за утврдување на начинот на задолжување со надоместокот за топлинска енергија на мерно место.
- (2) Поднесувањето на писмена изјава за утврдување на начинот на задолжување со надоместокот за топлинска енергија на мерно место за грејната сезона што следи, потрошувачите треба да го направат најдоцна до крајот на месец јули во тековната година. Поднесената изјава важи се до нејзината промена.
- (3) Во текот на грејната сезона не може да се направи промена на начинот на задолжување со надоместокот за топлинска енергија.
- (4) Доколку потрошувачите од категоријата домаќинства, не поднеле писмена изјава, ќе се задолжуваат со надоместокот за топлинска енергија на мерно место во 12 месечни фактури.

Начин на прогнозирање на количините на топлинска енергија на мерно место за претстојната грејна сезона за авансните пресметки

Член 45

Прогнозираната количина на топлинската енергија за мерното место за претстојната грејна сезона се пресметува на следниот начин:

$$E_{prg} = W_{anprg} \cdot \frac{(20 - t_{nsr})}{(20 - t_{npr})} * H$$

E_{prg}	- прогнозирана количина на топлинската енергија за мерното место за претстојната грејна сезона,	[kWh]
W_{anprg}	- ангажираната топлинска моќност за мерното место за претстојната грејна сезона согласно член 34,	[kW]
t_{nsr}	- прогнозирана средна надворешна температура за грејната сезона согласно Прилог 1 од Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги,	[°C]
t_{npr}	- надворешна проектна температура, (за Скопје -15°C),	[°C]
H	- прогнозирани часови на работа на котлите за производство на топлинска енергија за претстојната грејна сезона 2745.	[h]

Корекција на прогнозираната топлинска енергија за авансните пресметки од страна на потрошувачите

Член 46

- (1) Потрошувачите можат сами да побараат корекција на прогнозираната топлинска енергија за авансните пресметки на ниво од $\pm 10\%$ со соодветно образложение за истото. За повеќестанбените објекти барањето е потребно да го направи управителот или заедницата на сопственици во согласност со Законот за домување.
- (2) Снабдувачот ќе го разгледа барањето и доколку постојат објективно причини истото ќе го прифати.

Член 47

- (1) Потрошувачот на кој од било која причина не му пристигнала фактура до 15-ти во тековниот месец,

должен е од снабдувачот да побара изготвување на копија од истата. Во спротивно ќе се смета дека фактурата била уредно доставена.

- (2) Потрошувачот е должен да ја плати фактурата во определениот рок.
- (3) На доставената фактура потрошувачот може да поднесе писмен приговор во рок од 15 дена по прием на истата.

IV. РАСПРЕДЕЛБА НА НАДОМЕСТОКОТ ЗА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА НА МЕРНО МЕСТО СО РАСПРЕДЕЛУВАЧИ ИЛИ ИНДИВИДУАЛНИ МЕРНИ УРЕДИ

Услови за распределба на надоместокот за топлинска енергија на мерно место со распределувач или индивидуални мерни уреди

Член 48

- (1) Распределбата на надоместокот за топлинска енергија на мерно место кај потрошувачите се врши по принцип на распределба, под услов најмалку 80% од потрошувачите во објектот да имаат инсталиран распределувач или индивидуален мерен уред.
- (2) Читање на распределувачите или индивидуалните мерни уреди се врши во согласност со начинот на задолжување на потрошувачите и во согласност со договорот склучен помеѓу снабдувачот и потрошувачот.
- (3) Снабдувачот врши контрола на функционалноста, податоците и на условите за работа на распределувачите или индивидуалните мерни уреди, најмалку еднаш годишно.
- (4) Потрошувачот е должен да дозволи пристап до распределувачите заради вршење на контролата од став (2). Во спротивно потрошувачите се задолжуваат со надоместокот за топлинска енергија согласно член 52 од овој Тарифен систем.
- (5) Контролата од став 3 се врши по претходно писмено известување до потрошувачите.

Член 49

- (1) Распределбата на надоместокот на топлинска енергија за потрошувачите кои имаат инсталирани опрема за распределба на топлинската енергија, се врши со:
  - 1) мерила инсталирани во топлинската станица, со чија помош се регистрира вкупно потрошената топлинска енергија на ниво на мерно место и
  - 2) распределувачи вградени на секое грејно тело или индивидуални мерни уреди вградени на ниво на потрошувач, кои соодветствуваат на постоечките стандарди.

Услови кои треба да ги исполнуваат распределувачите кои се вградуваат

Член 50

Потрошувачите од едно мерно место, треба да вградат распределувачи кои ги исполнуваат следните услови:

- 1) да бидат од ист модел,
- 2) да бидат произведени од ист производител,
- 3) да бидат опремени со два сензора,
- 4) да поседуваат можност за далечинско читање на делбените единици,
- 5) да бидат претходно програмирани (соодветно на типот и моќноста на грејното тело) од страна на снабдувачот и
- 6) да поседуваат сертификат издаден од европска лабораторија, со кој се потврдува дека е изработен по европски стандард МКС EN 834:2013/AC:2016.

Распределба на надоместокот на мерно место по принцип на делбена распределба со распределувачи или индивидуални мерни уреди

Член 51

- (1) Надоместокот на топлинската енергија на ниво на мерно место се распределува во сооднос 80% од вкупно потрошената енергија на ниво на мерно место по делбени единици и 20% по грејна површина.
- (2) Кај индивидуалните мерни уреди вградени на ниво на потрошувач, делбената единица е потрошената топлинска енергија (kWh).
- (3) Распределбата на надоместокот за топлинска енергија по принцип на делбена распределба се врши на следниот начин:
  - 1) надоместокот на топлинската енергија за една делбена единица се одредува од надоместокот за топлинска енергија на ниво на категорија на потрошувачи на едно мерно место, кој ќе се раздели на збирот на делбените единици прочитани од распределувачите вградени на грејните тела кај една категорија на потрошувачи или збирот на делбените единици прочитани од индивидуалните мерни уреди – калориметри вградени на ниво на потрошувач,
  - 2) надоместокот за топлинската енергија на ниво на потрошувач се пресметува како производ од надоместокот на топлинската енергија за една делбена единица и вкупниот број на делбени единици на потрошувачот.

Одредување на делбени единици со екстраполација

Член 52

- (1) Доколку инсталираните распределувачи се оштетат, по вина на потрошувачот (расипани, манипулирани и сл.) или нема осигуран пристап за читање, се применува екстраполација по специфична распределба на објектот, и тоа:
  - 1) Се одредува инсталираната моќност на потрошувачот,
  - 2) Се одредува односот меѓу прочитаните делбени единици и инсталираната моќност за сите потрошувачи,
  - 3) Најголемиот сооднос меѓу прочитаните делбени единици и инсталираната моќност за одреден потрошувач, кој има уреди за распределба, се зема за специфична распределба за објектот (CP),
  - 4) За потрошувачот чиј распределувач не функционира, инсталираната моќност на потрошувачот се множи со специфичната распределба на објектот (CP) и се добива екстраполирано читање, кое се зголемува за 10%,
  - 5) При недостаток на податоци, се користат податоците за инсталирана моќност на сличен потрошувач (потрошувач од друг кат) или се одредува односот меѓу прочитаните делбени единици и грејната површина за сите потрошувачи.
- (2) Најголемиот сооднос меѓу прочитаните делбени единици и грејната површина за одреден потрошувач кој има уреди за распределба се зема за специфична распределба за објектот (CPn). Грејната површина на потрошувачот се множи со специфичната распределба на објектот (CPn) и се добива екстраполирано читање, кое се зголемува за 10%,
- (3) При оштетување на инсталираните распределувачи, но не по вина на потрошувачот, единиците за делбена распределба се пресметуваат со екстраполација на прочитаните делбени единици од претходното читање и реалните степен денови за периодот на неисправност, при што за период на неисправноста, се зема периодот меѓу две читања на мерните уреди за делбена распределба.
- (4) На едно мерно место, на кое повеќе од 80% од потрошувачите имаат инсталирано распределувачи, за грејните тела на кои нема вградени мерни уреди се применува екстраполација по специфична распределба на објектот зголемена за 10%. Инсталираната моќност на грејните тела на кои нема

вградени мерни уреди се множи со специфичната распределба за објектот (CP) и се добива екстраполирано читање,

- (5) За грејно тело цевен регистар кое нема вграден распределувач, инсталираната моќност се пресметува со екстраполација по специфична распределба на објектот.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 53

- (1) Со денот на отпочнување на примената на овој Тарифниот систем престанува да важи Тарифниот систем за продажба на топлинска енергија („Службен весник на Република Македонија“ бр.99/13, 113/14, 127/15, 139/16 и 118/17).
- (2) Овој Тарифен систем влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а почнува да се применува од 1 април 2019 година.

Бр.01-615/1
28.03.2019 година
Скопје

ПРЕТСЕДАТЕЛ
Марко Бислимоски

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Врз основа на член 24, став (1), точка 1, алинеја 7 и член 29 став (1) од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија” бр. 96/18), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија пристапи кон изработка на Тарифен систем за продажба на топлинска енергија.

Со овој Тарифен систем за продажба на топлинска енергија е определува начинот на формирање на тарифите за регулираните услуги определени со примена на Правилникот за регулирање на цени за топлинска енергија и системски услуги, а особено се уредуваат:

1. критериумите за определување на категории на потрошувачи,
2. пресметковни елементи за утврдување на надоместок за топлинска енергија помеѓу вршителот на енергетската дејност регулирано производство, дистрибуција на топлинска енергија и снабдување со топлинска енергија,
3. пресметковни елементи за утврдување на надоместокот за топлинска енергија и ангажираната топлинска моќност помеѓу вршителот на енергетската дејност снабдување со топлинска енергија и потрошувачите на топлинска енергија,
4. основи и начин на формирање на тарифни ставови и нивна примена врз пресметковните елементи,
5. распределба на надомест на мерно место.

Регулаторната комисија за енергетика со Решение број 02-542/1 од 20 март 2019 година свика подготвителна седница со предмет на разгледување Предлог-Тарифен систем за продажба на топлинска енергија. На подготвителната седница беа поканети: членовите на Регулаторната комисија за енергетика, претставници од ПРОИЗВОДСТВО НА ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје, ДИСТРИБУЦИЈА НА ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје, СНАБДУВАЊЕ СО ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје, ТЕ-ТО АД Скопје, АД ЕЛЕМ – Подружница Енергетика Скопје, СКОПЈЕ СЕВЕР АД–Скопје, АД ГЕС-СКОПЈЕ, Скопје, Градоначалник на Град Скопје, Градоначалник на Општина Гази Баба, Градоначалник на Општина Чаир, Градоначалник на Општина Бутел, Кабинет на Заменик Претседател на Владата на РСМ задолжен за економски прашања, Министерство за економија, Стопанска Комора на Македонија, Стопанска Комора на северо-западна Македонија, Сојуз на Стопански комори на Македонија, Совет за заштита на потрошувачите, Организација на потрошувачите на Македонија, Комисија за заштита на конкуренција, Здружение за заштита на граѓанските права “Но Пасаран”.

На 26 март 2019 година се одржа подготвителна седница на која учествуваа членовите на Регулаторната комисија за енергетика, како и претставници од: СНАБДУВАЊЕ СО ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје, ДИСТРИБУЦИЈА НА ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје, ПРОИЗВОДСТВО НА ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРЏИ ДООЕЛ Скопје, АД ЕЛЕМ – Подружница Енергетика Скопје, АД ГЕС Скопје, Министерство за економија, СКОПЈЕ СЕВЕР АД–Скопје, Здружението за заштита на граѓанските права “Но Пасаран”, Стопанската Комора на Македонија, Кабинетот на Заменик Претседател на Владата на РСМ задолжен за економски прашања.

Имајќи ги во предвид доставените забелешки во дадениот рок, забелешките дадени на подготвителната седница од страна на заинтересираните страни, како и забелешките во текот на процесот на изготвувањето на овој Тарифен систем, Регулаторната комисија за енергетика изработи текст на Тарифниот систем за продажба на топлинска енергија, како предлог за донесување.

Регулаторната комисија за енергетика на седницата одржана на ден 28 март 2019 година донесе Тарифен систем за продажба на топлинска енергија.